

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ

Κομματάρχες και συναλλαγή

Ο υσιώδης παθογένεια του ελληνικού πολιτικού συστήματος είναι η εξάρτηση του βουλευτή από τους κομματάρχες του, αυτούς που επηρεάζουν τους ψηφοφόρους, ώστε ο βουλευτής να πάρει τον πολυπόθητο σταυρό προτίμησης. Η δράση των κομματάρχων γίνεται με το αζημίωτο, μετά τις εκλογές πιέζουν για ρουσφετολογικές προσλήψεις ή απαιτούν να διοριστούν σε έμμισθες κρατικές θέσεις. Ο βουλευτής γνωρίζει ότι, αν δεν ενδώσει στην πίεση των κομματάρχων του, αυτοί θα τον εγκαταλείψουν στις επόμενες εκλογές και θα στραφούν προς άλλο βουλευτή. Έτσι ο βουλευτής δεν έχει τη δυνατότητα να αγνοήσει τους κομματάρχες-συνεργάτες του, ενώ φέρει πολιτική ευθύνη για τις πράξεις τους.

Μπορεί να σπάσει η φαύλη αυτή σχέση του πολιτικού με τους κομματάρχες του, η οποία τρέφει μέρος της διαφθοράς στο δημόσιο βίο; Η λύση είναι απλή: Να μην είναι απαραίτητοι οι κομματάρχες, να καταργηθεί δηλαδή ο σταυρός προτίμησης. Ποιος όμως θα επιλέγει τους βουλευτές; Ο αρχηγός του κόμματος, δηλαδή οι αυλάρχες του, αγνοώντας τους πολίτες και την κοινωνία; Η απάντηση είναι προφανώς όχι.

Η μόνη λύση είναι τα 2/3 των βουλευτών να εκλέγονται σε μονοεδρικές εκλογικές περιφέρειες, όπου κάθε κόμμα θα μπορεί να έχει μόνο έναν υποψήφιο. Έτσι τα κόμματα θα υποχρεωθούν να επιλέγουν τον καταλληλότερο υποψήφιο σε καθεμιά από τις 200 μονοεδρικές περιφέρειες, με επικρεμάμενο τον κίνδυνο, αν προτείνουν ανίκανο υποψήφιο, να κερδίσει την εκλογή το αντίπαλο κόμμα. Το 1/3 των βουλευτών θα εκλέγεται (όπως και οι δώδεκα βουλευτές επικρατείας) με βάση τη σειρά που θα προτείνει ο αρχηγός του κόμματος και με το σύστημα της απλής αναλογικής.

Η καθιέρωση 200 μονοεδρικών εκλογικών περιφερειών αποτελεί τη μόνη θεσμική δυνατότητα, για να σταματήσει η εξάρτηση των πολιτικών από τους κομματάρχες, και μπορεί να προωθηθεί με την επικείμενη συνταγματική αναθεώρηση, αν τολμήσουν οι αρχηγοί των δύο μεγάλων κομμάτων και ιδίως ο πρωθυπουργός να αντιπαρέλθουν τις αντιδράσεις των θιγόμενων βουλευτών τους. Βέβαια το προτεινόμενο μέτρο δεν είναι άμοιρο παρενεργειών, με κυριότερη την περαιτέρω ισχυροποίηση του αρχηγού του κόμματος. Έτσι κι αλλιώς όμως το πολιτικό μας σύστημα είναι εξόχως πρωθυπουργοκεντρικό, ως απαλλαγούν η πολιτική και η κοινωνία τουλάχιστον από τους κομματάρχες.